

GO'WEEKEND

Supper til sommeren + Bogspalten
Rottefældens Pia Ullehus - direktøren for det hele
Lørdag Morgen + Britta Kristensen, maler og musiker
Postkort fra Birkholm + Sproghjørnet
Eventmagere afløser præster
Rubrikannoncer / FynskeJob.dk

Side 2
Side 3
Side 4
Side 5
Side 6
Side 7-8

FYNS AMTS AVIS

Lørdag

18. juli 2009

2

Søstrene på Drejø

Beth og Sanne tager imod 6000 gæster på smukke Gl. Elmegaard, hvor de arbejder gratis - og så kaster de sig ud i ølivet om vinteren

Af **Bjarne Gregersen**
Foto: **Jørgen Outzen**

■ DREJØ: Storesøster hedder Beth Tolbod Blay og lillesøster Sanne Larsen. Livet har givet dem forskellige efternavne, men nu er de to udadskillelige som et par siamesiske tvillinger om én stor fælles opgave: At passe Gammel Elmegaard på Drejø - og servicere omkring 6000 gæster i løbet af sæsonen fra april til september. Gården er nemlig gået hen og blevet en af de største turistattraktioner i Det sydfynske Øhav.

Gammel Elmegaard, vist nok fra 1534, er øens ældste gård - og den blev nådigt forskånet for brandkatastrofen i juni 1942, da 11 gårde og syv huse i den tæt sammenbyggede Drejø By blev flammernes bytte.

Måske var det et forsvarsel om, at netop Gammel Elmegaard ville få sine to lyse, gode feer og komme i kærlige hænder langt ud i fremtiden.

- Vi drømmer om, at vi også går her, når vi er langt oppe halvvejs. Så vil vi fortsat servere kaffe og kage for folk, siger Beth, 52 år.

- Ja, og så vil vi gå og være Kirsten giftekniv for ø-boer-

nes oldebørn, skyder 49-årige Sanne ind.

Stod med et stort ansvar

Hele historien om Gammel Elmegaards nye liv begyndte i 1995. Da flyttede multikunstneren, Peter Blay, og hans hustru Beth ind på Gammel Elmegaard, som de købte af et par fra Skaarup, som havde ejet den i mange år. Efter at gården var nedlagt som et landbrug med køer, heste, grise, får og høns.

De to nytillflyttere kom fra et hektisk liv i Nordsjælland, hvor de drev et kommunikationsbureau og en grafisk tegnestue. Nu ville de til fredeligere og mindre stressede forhold på Drejø.

Peter Blay beholdt nogle af sine kunder - og dyrkede sin maler- og tegnekunst.

Ulykkeligtvis døde Peter Blay for syv år siden. Hans hustru stod da med et stort ansvar fra den gård, som de begge ønskede at bevare som et levende minde om en rig ø-landbo-kultur.

Drives af en fond

I dag er Gammel Elmegaard fortsat ejet af Beth, men cafevirksomheden og museet drives nu af en fond, som på sigt også skal overtage selve gården.

- Fonden giver en husleje, men den går nærmest til forbrug af el og vand og en forsikring, der koster omkring 30.000 kroner om året, fortæller Beth.

De to søstre arbejder gratis - fra morgen til aften.

Bager kager og anretter forudbestilte frokoster til gæsterne. De viser rundt på gården og fortæller det væld af historier, der findes om øbolivet

igennem generationer. De to står også for de berømte snappe-ture langs Drejøs kyster, hvor der hentes urter til at krydre brændevin med, så deltagerne kan begynde for dem selv, når de er draget af øen.

Køber ikke tøj

- Jamen, hvad vi så lever af? Jeg har en lille pension efter Peter. Den er ikke så stor, at man kan leve af den andre steder end på Drejø, men her er udgifterne ikke store. Vi flyver og farer jo ikke på landevejene. Vi har en gris til opfodning hos en landmand, har hundredvis af frugtbuske og sylter på livet løst. Tøj køber vi jo ikke. Kommer I om ti år, har vi nok de samme kjoler på. Vi holder den slanke linie, for Gammel Elmegaard er vort fitnesscenter. Når kvinderne på Drejø holder julefrokost, tager vi alt vort aflagte tøj med og sælger det til hinanden for 20 kroner, siger Beth.

- Ja, motion får vi nok af. Vi har regnet ud, at vi en dag med mange gæster går hen over græsplænen og ind og ud af gården så mange gange, at det bliver til sådan omkring 22 kilometer, føjer Sanne til.

Hun har en indkomst ved at hjælpe sin far, der driver et engros-firma i trælegetøj. Hun er med til at arrangere udstillinger på messer og oversætte brochurer m.v. til tysk.

- Det er far ikke så god til, siger hun.

Springe ud i det

De to søstre er født i en ud-rangereret jernbanevogn ved Kongelunden på Amager og voksede op i Slangstrup i Nordsjælland.

Sanne kom til Drejø på permanent ophold for seks år siden.

- Jeg hjalp Beth under Peters sygdom. Det betød, at jeg skulle skynde mig frem og tilbage til Kalundborg, når weekenden var overstået. Det var et værre ræs. I 20 år arbejdede jeg ved Told & Skat i byen. Det var jo også en slags service-arbejde, og der er ikke mange toldere, der kan prale af, at have fået så mange kram som mig fra folk, der fik en bedre behandling, end de havde forventet, fortæller Sanne.

Da Peter Blay var død, tog Sanne en beslutning:

- Jeg sagde min stilling op, solgte mit hus og købte det gamle mejeri her på Drejø. Mine kolleger var bestyrrede og spurgte: »Hvad vil du dog leve af?« Da de havde sundet sig, måtte de indrømme, at jeg nok gjorde det, som de selv drømte om. Det gælder jo bare om at samle benene og springe ud i det, siger Sanne.

De to søstre er ikke et øjeblik i tvivl, og de lyder overbevisende, når de med store smil udbryder:

- Vi har bestemt ikke for-

trudt et øjeblik det liv, vi har valgt her på Drejø.

På gode dage kan Gammel Elmegaard have besøg af mellem 250 og 300 mennesker.

Nogle kommer med M/F Højestene klokken 12.15 og kan være på øen indtil klokken 16.

Andre kommer som selskaber, hvor de spiser frokost på Drejø Kro og får eftermiddagskaffen og en rundvisning på Gammel Elmegaard.

- Vi har blandt andet her i år haft besøg af nogle højskoler, som har arrangeret et tema om de danske øer, lige-

som der hver sommer kommer tyske pensionister, som køber en tur gennem et rejsebureau, ligesom Aldresagen og busselskaber arrangerer ture til Drejø med besøg hos os, fortæller Beth.

En livsopgave

Fra april og til langt hen i september er søstrene ikke af øen:

- Vi møder en masse spændende folk og på den måde får vi vort behov for nyt dækket, siger Sanne.

- Der sker også noget med folk, når de går i land her på Drejø. De bliver så venlige og sparer ikke på de rosende ord om gården her. Det er jo den benzind, der driver os, siger Beth, der tilføjer:

- Gammel Elmegaard er en livsopgave. Det er ikke noget, man bare kan rende fra, fordi man skulle få en anden ide. Det er vort liv.

Forkælet i Spanien

Sanne smiler bekræftende.

- Når vi nærmer os april, er vi stærkt forhåbende på at komme i gang. Kommer der dog ikke snart nogle gæster, siger Sanne.

- Ja, rigtigt, men når vi så er nær oktober, glæder vi os til, at vi igen kan tage del i livet blandt de andre øboere. Dem forsømmer vi jo en hel del om sommeren, siger Beth.

Søstrene rober, at de i løbet af efteråret tager en tur til Spanien - for at blive forkælede, når de nu har forkælet tusinder i løbet af en hel sommer.

- Så ender det bare med, at de dernede er trætte af turister, så ofte må vi selv bære tallerkener ud efter middagen, ler Beth.

Det gamle mejeri er solgt, og de to søstre bor nu under Gammel Elmegaards stråtag. Der er hele tiden noget, der skal sættes i stand og holdes i orden.

Det gælder også om sommeren. Der skal holdes orden i haven, ligesom der skal bages og gøres ved.

Fredet kulturminde

Sanne har påtaget sig formandsposten i Drejø Sogns Lokalkrav, og kan derved finde effekter og historier frem, som kan bruges til skiftende udstillinger på Gammel Elmegaard, der jo i realiteten er en hjemstavns gård.

Fonden bag Gammel Elmegaard kan kun spare ca. 20.000 - 30.000 kroner om året, og det rækker slet ikke til vedligeholdelsen.

Gården er et fredet kulturminde, og det stiller krav om vedligeholdelse for mindst i underkanten af 200.000 kroner om året. Disse penge må hentes hos fonde.

- Vi vil gerne have sat den gamle farestald i stand, så vi kan indrette et arbejdende værksted og et vaskehus, som det så ud i gamle dage. Det vil koste 200.000 kroner. Jeg skal bruge efteråret til at søge fondsmidler hertil, fortæller Beth.

I næste måned blive der sat en pavillon op bag gården, og den skal bruges til forskellige musikarrangementer, fortælleaftener og andet. Den tages i brug tirsdag den 21. juli i forbindelse med Drejø-festuge, og her optræder operasanger Ole Hedegaard.

En gang ude i fremtiden skal der opføres et par CO2-neutrale huse til ferieboliger og en bolig til Beth og Sanne.

Gammel Elmegaard kan skrives tilbage til 1534 og er i dag bevaret som en gård med masser af minder om dengang, da der var en rig ø-landbo-kultur og der på gårdene var køer, heste, svin og får samt høns.